

Mot målen i skogen

Lättare uppfylla kunskapsmål med uteundervisning

Att flytta ut klassrummet till skogen en gång i veckan ökar elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen. På köpet får de ökad fysisk aktivitet och en förståelse för naturen.

text: EVA SAHLSTRÖM
publicerad i Friluftsliv nr 3 2012

Forskning visar på många fördelar med undervisning utomhus, som minskade stressnivåer och ökad koncentrationsförmåga, och för att utveckla metoderna har Friluftsfrämjandets Natur- och kulturskola Åleslån i Uddevalla under de två senaste åren drivit ett samarbetsprojekt med Uddevalla kommun, *Målmedvetet lärande i naturen*.

– Vårt syfte är att öka måluppfyllelsen för de elever som har svårast att nå målen. Vi gick inte på individer utan på skolor och därför blev det skolor i segregerade områden där det till exempel kan finnas många nyanlända invandrare och många från låga socialgrupper, berättar Helene Grantz, naturskolepedagog och projektledare.

– Vi satsar på dem som behöver det mest, de som kanske inte rör på sig så mycket, inte är med i föreningar och ofta har en kulturell bakgrund där man inte går ut i skogen.

UNDER DE FYRA TERMINER som projektet har pågått har man varje termin arbetat med klasser från fyra skolor, sammanlagt ungefär 500 elever mestadels från årskurs 3 och 4 men även några klasser från årskurs 1 och 2.

– Vi jobbar tätt ihop med de ordinarie lärarna, så vi har börjat terminen med att kolla vad läraren har tänkt göra och vad kursplansmålen är och sen gjort en planering utifrån det. I planeringen har vi gått igenom vad klassläraren bör göra före och efter utepassen, vad vi ska göra ute och vilket resultat vi förväntar oss.

Klasserna har sedan fått gå ut en gång i veckan under tio veckor. En av gångerna har man varit på naturskolans gård Åleslån, men de övriga har man gått ut i närnaturen vid skolan.

– Vi vill få dem att upptäcka naturen där de bor och hoppas att de går dit i framtiden också.

DE ORDINARIE LÄRARNA har varit med på alla utepass eftersom meningen är att de ska få inspiration och verktyg för att själva komma igång med undervisning utomhus, något flera av lärarna också tycker att de har fått.

För att mäta om elevernas resultat påverkas har de fått göra diagnostiska test i svenska och matematik och naturskolepedagogerna har också intervjuat alla elever före och efter utomhusundervisningen.

– Många uppskattar att vara ute även om de inte kände så innan. Men de påverkas av vädret och tycker inte att det är kul när de fryser. Eftersom många har dåliga kläder har vi köpt in lånekläder.

Lärarna märker att eleverna mår bra av att vara ute och röra på sig och göra av med sin överskottsenergi, att deras ordförråd utvecklas positivt och att de snabbare kopplar vad ett ämnesområde handlar om när de har introducerats för det utomhus.

– En förutsättning är att läraren engagerar sig och jobbar vidare med det vi har hållit på med i klassrummet. Det är viktigt att få en konkret upplevelse, men det räcker inte att vara ute en timme och jobba med till exempel volym i skogen. Man behöver få mer sammanhang.

I PROJEKTET HAR MAN utgått från naturskolans undervisningsmetoder och använt sig av Naturskoleföreningens böcker, men de diagnostiska testen, intervjuerna och planeringen har man utvecklat i projektet.

– Det har varit jätteroligt att arbeta med projektet, både vi, de ordinarie lärarna och eleverna känner att vi har lärt oss jättemycket.

Projektet avslutades sista juni, men Naturskolan Åleslån vill gärna fortsätta det för att sprida arbetssättet till andra kommuner. Projektet har drivits med bidrag från Allmänna arvsfonden och under hösten kommer besked om man får nytt bidrag .

– Det vore jätteroligt om vi fick fortsätta!

Ruta:

- Läs mer om projektet på www.arvsfondsprojekten.se, sök på "Målmedvetet lärande i naturen".
- Naturskolan har ett arbetssätt som bygger på att lära in ute. Man lär sig om naturen i naturen, men använder också naturen som en plats för lärande i andra skolämnen. Oftast är det kommunen som är huvudman för naturskolan, men i Uddevalla drivs naturskolan som ett samarbete mellan kommunen och Friluftsförbundet. Läs mer på Naturskoleföreningens sajt: www.naturskolan.se